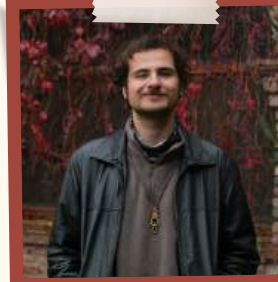
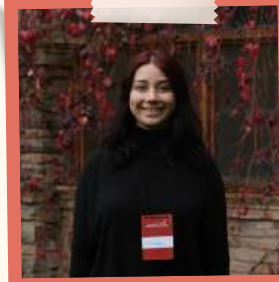
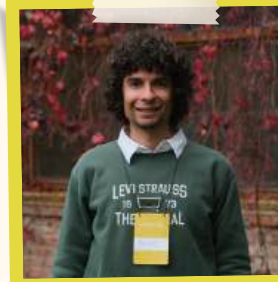
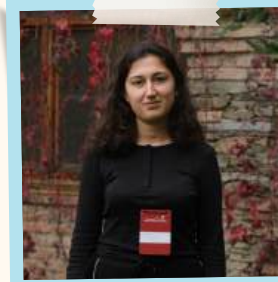
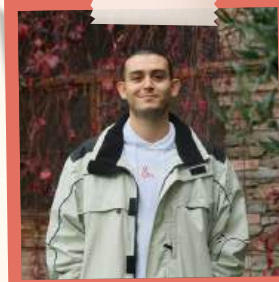

YEREL GENÇLİK KATILIMI VE GENÇLİK STRATEJİSİ PROJESİ

SİVİL İZLEME DENEYİMİ VE BULGULARI

Dört Mevsim Yaşam Boyu Oyun ve Öğrenme Derneği

Yazışma Adresi: Bahçelievler Mah. 1851/10 Sok. No:3 Karşıyaka/ İzmir

Web Sitesi: <https://dortmevsimood.org/>

E-posta: info@dortmevsimood.org

İzmir, 2025

Derleyen: Ceylan İnceoğlu

Katkıda Bulunan ve Yayına Hazırlayan: Nilay Küme

Sivil izleme Uygulamalarını Yapan Gençler: (Alfabetik Sırayla)

Azra Çelik,
Ayşegül Seyha
Ayşenur Akpınar
Batuhan Gözkaya
Begüm Sude Gürsabancı
Berkay Sarıtaş
Betül İdi
Dilan Aktaş
Elif Kaya
Fatma Nur Kaya
Feyza Türker
Gökçe Gök
Hakan Özalkan
İrem Balcı
İrem Felekoğlu
Kubilay Orçin
Meltem Aşkın
Menekşe Doğan
Onur Ocak
Ömürhan Şimşek
Selinay Berna Başahoş
Şengül Özgüler
Tugay Aslım
Yağmur Tobol
Zahraa Hussein Mohsin

Grafik Tasarım ve Uygulama: Pikan Ajans

"Bu döküman İstanbul İsveç Başkonsolosluğu mali katkısı ile hazırlanmıştır. Bu belgenin içeriğinden sadece Dört Mevsim Yaşam Boyu Oyun ve Öğrenme Derneği sorumludur ve bu içerik herhangi bir şekilde İstanbul İsveç Başkonsolosluğu'nun görüşü veya tutumunu yansıtmaz."

İÇİNDEKİLER

Dört Mevsim Derneği Hakkında	5
Yerel Gençlik Katılımı ve Gençlik Stratejisi Projesi Hakkında	6
Projemizin Metodolojisi	7
Sivil izleme Uygulama Konuları	8
Sivil izleme Uygulama Süreci	10
İzmir Büyükşehir Belediyesi Strateji Belgesi'nin ve	11
Gençlik Hizmetlerinin İncelenmesi	
Yönerge Özeti	13
Sivil izlemenin Ardından Gençlerin Değerlendirmeleri	14
İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Gençlik Merkezlerinin İzlenmesi	16
Yönerge Özeti	18
Sivil izlemenin Ardından Gençlerin Değerlendirmeleri	18
Gençlik Örgütleri ve İzmir Büyükşehir Belediyesi Arasındaki İşbirliği	21
Yönerge Özeti	23
Sivil izlemenin Ardından Gençlerin Değerlendirmeleri	24
Gençlik Örgütleriyle Yapılan Görüşmelerin Değerlendirilmesi	25
İzmir'de Yaşayan Bir Gencin Bir Aylık Yaşam Maliyeti Araştırması	28
Yönerge Özeti	30
Sivil izlemenin Ardından Gençlerin Değerlendirmeleri	30
Gençlerin Perspektifinden Sivil izleme : Projenin Dönüştürücü Etkisi	33
Sonuç	35
Ekler	36

Dört Mevsim Derneği Hakkında

Dört Mevsim Derneği 2020 yılında İzmir’de kurulmuştur. Dernek, (1) yaşama dair her konuda formal ve alternatif eğitimi ve yaşam boyu, katılımcı-barışçıl, doğayla uyumlu öğrenmeyi desteklemek; başta çocukların ve gençlerin kendi potansiyellerini keşfetmesini, yaratıcılık ve üretkenliklerinin açığa çıkmasını, duygu dağarcıklarının gelişmesini, bireysel ilgi ve ihtiyaçları ile bağ kurabilmelerine alan açmayı, sosyal, bilişsel, duygusal, dilsel ve ruhsal gelişimlerini desteklemek; (2) gençlerin ve çocukların katılımlarının her düzeyde artırılması ve genç insanların gelişen kapasitelerini dikkate alarak sürdürülebilir dünyada rol oynayabilmeleri ve karar alma mekanizmalarına ulaşabilmeleri için modeller, teknikler ve kaynaklar araştırmak, geliştirmek ve yaygınlaştırmak; (3) doğa ve insan arasında barış dolu bir ilişkiyi yeniden kurmak; ekolojik yaşam bilincini ve duyarlılığını tanıtmak, yaygınlaştırmak ve doğayla uyumlu öğrenme ortamlarının ve oyun alanlarının artmasına/yaygınlaşmasına katkıda bulunmayı amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Yerel Gençlik Katılımı ve Gençlik Stratejisi Projesi Hakkında

Yerel Gençlik Katılımı ve Gençlik Stratejisi, 17-30 yaş arası gençlerin, yerel gençlik politikalarını ve hizmetlerini inceleyip bu hizmetlerle ilgili görüş ve önerilerini ihtiyaç temelli eleştirel bir bakış açısıyla ifade edebilmeleri için gençleri güçlendirmeyi amaçlayan hak temelli bir projedir.

Projenin amacı, gençlerin yaşadıkları kentte kendilerini ilgilendiren yerel gençlik politikalarına ilişkin geri bildirimde bulunabilmesini desteklemek ve yerel gençlik politikalarının gençlerin görüşlerini dikkate alarak katılımcı bir yaklaşımla şekillendirilmesi için gündem oluşturabilmektir. Proje kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler aracılığıyla gençlerin, aktif yurttaşlıkbecerilerini geliştirmeleri ve çeşitli katılım araçları konusunda farkındalık kazanmaları hedeflenmiştir. Proje eğitimler, çalışma ziyaretleri ve savunuculuk faaliyetlerinden oluşmaktadır.

Öncelikle gençler “Gençlik, Gençlik Hakları ve Politikaları Eğitimi”, “Katılım Araçları Eğitimi” ve “Sivil İzleme Eğitimi” başlıklarındaki eğitimlere katılarak “gençlik, katılım, politika” gibi farklı konularda kavramsal olarak bilgi sahibi olmuştur.

Eğitimlerin akabinde proje katılımcısı gençlerle İzBB (İzmir Büyükşehir Belediyesi) Gençlik Çalışmaları Şube Müdürlüğü ve Bornova Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü ziyaret edilerek belediyelerin gençlik yaklaşımı ve hizmetleri, karar alma süreci ve uygulamaların işleyişi hakkında fikir edinilmesi amaçlanmıştır.

Eş zamanlı olarak sivil izleme çalışmalarına başlanmıştır. Gençler, sivil izleme yöntemiyle İzmir’deki yerel gençlik politikalarını ve faaliyetlerini izlemek; yerinde ziyaret, masa başı araştırma ve veri toplama (anket ve derinlemesine görüşmeler gibi) faaliyetlerine başlamıştır. Yerel yönetimin faaliyetleri ve gençlik merkezleri izlenmiştir.

İzleme faaliyetinin ardından verilerin değerlendirilmesi için Gençlik Katılımı ve Savunuculuk Kampı’nda gençlerle bir araya gelinmiştir. Bu kampta, sivil izleme bulgularının nasıl savunuculuğunun yapılacağına çalışılmıştır.

Kampın ardından, gençler yerel karar vericilere bir ziyaret gerçekleştirmiş, sivil izleme raporu bulguları paylaşmış ve gençlerin ihtiyaç tespitleri doğrultusunda değişmesini istedikleri konuları dile getirmiştir.

Projemizin Metodolojisi

Bu projenin merkezinde “sivil izleme” yöntemi vardır.

Gençler, yaşadıkları kentlerde gençlere yönelik hizmetlerin ve politikaların belirlenmesinde karar alıcı aktörler olarak yer almamaktadır. Bu proje, **Sivil İzleme Modeli**’ni kullanarak gençlerin karar alma süreçlerine katılım becerilerini artırmayı, onları güçlendirmeyi ve birlikte hareket etmelerini desteklemeyi amaçlamaktadır.

Gençlerin yerel gençlik hizmetlerine dair **hak temelli öneriler** geliştirebilmeleri için, öncelikle mevcut politikaları bilmeleri, bu politikalarla ilgili deneyim kazanarak görüş oluşturmaları gerekmektedir. Sivil izleme yöntemi, gençlere uygulanan politikaları **izleme, deneyimleme ve değerlendirme** imkânı sunarak bu süreçte katkı sağlamaktadır.

Sivil izleme modeli Dört Mevsim Derneği’nin 2021 yılında Kentime Değer Proje’siyle hayata geçirdiği bir modeldir. Daha sonrasında gençlik çalışmasında Türkiye’de birçok farklı kurum tarafından kullanılmaya başlanmıştır.

Sivil İzleme Nedir?

Sivil izleme; mevcut bir durumun ya da verilen bir hizmetin kalitesini değerlendirmek, eksikleri ve olası hak ihlallerini ortaya çıkarmak amacıyla doğrudan yurttaşların—yani hizmetten yararlananların—aktif katılımıyla yürütülen çalışmalardır. Sivil izleme, hem raporlama hem de savunuculuk süreçlerinin ilk ve en kritik adımını oluşturur. Mevcut politikalar, uygulamalar, ihtiyaçlar ve yasal düzenlemeler dikkate alınarak yapılan bu değerlendirmeler, katılımcılara güçlü bir gözlem ve analiz kapasitesi kazandırır.

Sivil izleme uygulamaları sürecinde hedefimiz gençlerin pasif bir faydalanıcı olmaktan çıkıp soru soran, sorgulayan, karşılaştıran, talep eden ve çözüm üreten bir role geçebilmesidir. Deneyimlerimiz sivil izleme yönteminin gençlere, yerel yönetimlerle iletişim kurma; karar alma süreçlerini anlama, politika üretme ve savunuculuk yapma konusunda gerçek bir deneyim alanı sunduğu yönündedir. Bu süreçte gençler veri toplama ve raporlama araçlarını kullanarak kendi görüşlerini dile getirebilmiş; yerel yönetim çalışanları ile iletişime geçerek fikirlerini ifade etmiş ve daha katılımcı bir toplum için birlikte harekete geçebilmiştir.

Sonuç olarak diyebiliriz ki bu proje gençlerin yerel yönetimlerle kurduğu ilişkiyi derinleştiren ve onları karar alma süreçlerine yaklaştırmıştır.

Sivil İzleme Uygulama Konuları

Yaşadığımız kentte ulaşım ve dolaşım, kültürel ve sportif faaliyetler, güvenlik, temizlik, barınma, temiz gıdaya erişim gibi pek çok konuda alınan kararların kendi yaşamlarımızı doğrudan etkilemekte. Peki, “Yaşadığımız kentte alınan kararlara biz ne kadar katılabiliyoruz? Farklı ihtiyaçlarımızı ve sorunlarımızı karar vericilere ne ölçüde iletebiliyoruz?”

Yerel Gençlik Katılımı ve Gençlik Stratejisi Projesi kapsamında eğitimlerde 50 gençle bir araya geldik. Bu gençlerden projeye devam etmek isteyenlerle 2025 yılı bahar ve güz dönemlerinde dört farklı başlıkta sivil izleme uygulamalarını yürüttük. Sivil izleme uygulama başlıklarımız şu şekilde gerçekleşti:

-
1. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Strateji Belgesinin ve Gençlik Hizmetlerinin İncelenmesi
 2. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Gençlik Merkezlerinin İzlenmesi
 3. Gençlik Örgütleri ve İzmir Büyükşehir Belediyesi Arasındaki İşbirliği
 4. İzmir'de Yaşayan Bir Gencin Bir Aylık Yaşam Maliyeti Araştırması

Bu çalışma gençlerin yalnızca hizmetlerin faydalanıcısı değil, politikaları etkileyebilen özneler oldukları yaklaşımıyla hareket etmektedir. Çünkü sivil izleme; yalnızca bir araştırma yöntemi değil, aynı zamanda gençlerin güçlenmesini sağlayan, yerel yönetimlerle kurdukları ilişkiyi dönüştüren ve topluluklarının ihtiyaçlarını görünür kılan bir katılım sürecidir.

Biz, en çok bu motivasyonla çalıştık.

Sivil İzleme Uygulama Süreci

Bu raporda amacımız bu proje kapsamında edindiğimiz deneyimleri yazılı hale getirerek görünür kılmak ve "Sivil İzleme Modeli"ni kullanmak isteyen farklı paydaşlarımızla deneyimlerimizi paylaşmaktır.

Proje uygulama sürecimizde sivil izleme uygulamalarının gençler için dönüştürücü bir etkiye sahip olduğunu gözlemledik. Bu süreçte gençler; (1) çevremizdeki her bir uygulama ve hizmetin belirlenen bir politika sonucunda hayata geçtiğini anladı. Bu politikaların oluşma sürecine ne ölçüde söz sahibi olabiliyoruz diye sorgulamaya başladı; (2) politika üreten farklı aktörleri tanıdı, kendisini bu aktörlerden biri olarak görmeye başladı; (3) belediyenin gençlere yönelik uygulama ve hizmetlerin bir politika konusu olduğunu farkına vardı. Bu hizmetleri ve uygulamaları eleştirel açıdan nasıl değerlendirebileceğine dair bir bakış açısı kazandı.

Sivil izleme uygulama sürecini bahar ve güz döneminde iki farklı gençlik grubuyla birlikte gerçekleştirdik. İki farklı dönemde farklı gençlerle çalışmanın avantajlı olduğunu düşünüyoruz. Bu tercihimizde iki ana sebep vardı: Birincisi projenin takvimsel olarak Mayıs ayında başlaması mevsimsel olarak bizi zorlayan bir etkendi; ikincisi ise sivil izleme yönergelerinde eksik kalan adımları ikinci grup tamamlayabilecekti. Özellikle üniversite gençlerinin Haziran ayında final sınavlarının olması ve İzmir'de sıcaklıkların artması sivil izleme uygulamalarının gerçekleşmesi için büyük bir engel teşkil etti. Ancak ilk gruptan eksik kalan izlemeleri ikinci grup tamamlayabildi.

Biz, Sivil İzleme Modeli'nin katılımcı demokrasiye ulaşmada önemli bir araç olduğunu; gençlik çalışmalarında ise gençleri hak öznesi olarak güçlendiren ve harekete geçiren etkili bir yöntem sunduğunu düşünüyoruz.

Özetle bu raporda, Bahar ve Güz döneminde gençlerin edindiği bulguları ve Sivil izleme Uygulama sürecimizdeki gençlerle çalışırken hangi adımların işe yaradığını, nerelerde zorlandığımızı bulabilirsiniz. Umuyoruz deneyimimiz farklı şehirlerde, farklı topluluklarda yeni izleme deneyimlerinin başlaması için ilham olur ve yol gösterir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Strateji Belgesi'nin ve Gençlik Hizmetlerinin İncelenmesi

İzmir Büyükşehir Belediyesi Strateji Belgesi'nin ve Gençlik Hizmetlerinin İncelenmesi

Bahar dönemindeki sivil izleme uygulama başlıklarından biri "İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Strateji Belgesi'nin ve Gençlik Hizmetlerinin İncelenmesi".

- "Strateji Belgeleri" belediyelerin 5 yıllık dönem içerisinde hedefleri, vizyonu, misyonu ve bu hedeflere ulaşmak için yapılacak faaliyetlerinin yazılı olduğu önemli bir belgedir. Bu belge ile bir belediyenin hangi konular için hangi faaliyetleri planladığını ve bütçe ayırdığını görebiliriz.

"İzmir Büyükşehir Belediyesi Strateji Belgesi'nin ve Gençlik Hizmetlerinin İncelenmesi" başlıklı sivil izleme uygulaması ile amacımız gençlerin, belediyenin gençler için hangi hizmet ve uygulamaları hedeflediğini resmî bir belge üzerinden inceleyebilmek ve bu hedeflerin günlük hayatta nasıl hayata geçtiğine dair fikir edinebilmektir. Böylelikle gençler belediyenin gençleri nasıl tanımladığını anlayabilecek, hangi gençlik ihtiyaçlarına yönelik çalışmalar yapmayı planladığını öğrenebilecekti.

Bu süreçte gençlerin belediyenin hedeflerini nereden, hangi belge üzerinden takip edebileceklerini öğrenmeleri bile önemli bir kazanımdır.

Bu başlık neden önemli?

İzBB'nin 2025–2029 Stratejik Planı, belediyenin gençlere yönelik hedeflerinin, önceliklerinin ve uygulamalarının ne olduğunu anlayabileceğimiz en temel belge olması sebebiyle gençlerin gerçek ihtiyaçlarıyla bu hedeflerin hangi açılardan örtüştüğünü değerlendirebilmesi için önemli. Aynı zamanda bu inceleme gençlerin yerel politika belgeleriyle ilk kez bu kadar yakından temas kurduğu bir deneyim sunmakta.

Yönerge Özeti

Uygulama altı temel adımdan oluşmaktadır:

1. İzmir Büyükşehir Belediyesi 2025–2029 dönemi Strateji Belgesi’nde, gençlerle ilgili ne gibi hedefler, öncelikler belirlenmiştir?
2. “İzmir Yerel Gençlik Stratejisi”, var mıdır? Varsa neleri hedeflemektedir? Bu hedeflere nasıl ulaşılması planlanmıştır? Bu planın izleme değerlendirme çalışması nasıl yapılmaktadır?
3. İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin “Gençlik Çalışmaları Faaliyetleri” nelerdir? Bugüne kadar bu faaliyetlerden hangi gençler faydalanmaktadır?
4. İzmir Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Gençlik Çalışmaları Şube Müdürlüğü’ne bağlı “Genç İzmir” ne gibi çalışmalar yapmaktadır. İnternet sitesindeki dökümanlar incelenir ve raporlara dair görüşler ekip arasında paylaşılır.
5. İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin gençlerin katılım mekanizmalarına dahil etmekle ilgili ne gibi çalışmaları vardır? Bu çalışmalar ne ölçüde işe yaramaktadır?
6. İzmir Büyükşehir Belediyesi gençlik örgütleriyle ortak bir çalışma yapmakta mıdır? Evetse çalışmaya dair raporların içerikleri ve kapsamı nedir?

Sivil izlemenin Ardından Gençlerin Değerlendirmeleri

Gençler bu değerlendirmeleri yaparken hem yerel yönetime dair bakış açılarını geliştirdi hem de politika belgelerini analiz etme becerilerini derinleştirdi.

Gençler strateji belgesindeki bazı hedeflerin oldukça kapsamlı olduğunu; ancak bazılarının uygulamaya dökülmesinde zorlanıldığını fark ettiler.

- Gençlik, belgelerde sosyal destek, spor, dijital beceriler, eğitim, istihdam, gençlik katılımı ve izleme-değerlendirme gibi başlıklar altında ele alınmıştır.
- Dezavantajlı gençlere yönelik kurslar, spor yatırımları ve dijital beceri artırıcı ve mesleki kurslar hedeflenmiştir.
- İstihdam konusuna ilişkin genç işsizliği ve kırsaldan kente göç sorunları görünür kılınmış ve genç girişimciliğin desteklenmesi planlanmıştır. Katılım mekanizmaları somut değildir.
- Belgelerde gençlerin fikirlerinin alınacağı ifade edilse de bunun nasıl yapılacağı net olarak ifade edilmemiştir.
- Gençlik politikalarının etkisini ölçebilecek nitel verilerden ziyade sayısal hedefler belirlenmiştir. Örneğin çoğu gösterge yalnızca “katılım sayısı”na dayanmaktadır.
- Gençliğe dair hedef ve bilgiler farklı rapor ve planlara dağılmış durumdadır; bütüncül, kurumsallaşmış gençlik stratejisi ihtiyacı açıkça görülmektedir.
- Gençlik meclisi veya danışma kurulu gibi somut mekanizmalar belgelerde görünür değildir.
- Politika hazırlanırken gençlerle istişare edildiğine dair bir kanıt yoktur.
- Katılım süreci, belgelerde çoğunlukla “gençlerin fikirlerinin alınacağı” şeklinde genel ifadelerle geçmektedir; nasıl yapılacağı belirsizdir.

Gençlerin izleme sonunda yaptığı değerlendirme, İzBB’nin gençlik alanına önemli kaynaklar ayırdığını ama bunun stratejik, kapsayıcı ve kurumsallaşmış bir çerçeveye oturması gerektiğini vurgulamaktadır. İzmir, gençlik alanında ciddi bir potansiyele sahip olmasıyla birlikte bu potansiyelin sürdürülebilir bir etkiye dönüşmesi için daha bütüncül ve hesap verebilir bir gençlik stratejisine ihtiyaç vardır.

Neden Olmasın?

Gençlerin önerisi, şeffaflığı artırmak ve politika analizini kolaylaştırmak için tüm gençlik programlarının temel verilerini (örneğin; faydalananı sayısı, harcanan fonlar, kullanılan bilet sayısı gibi) takip eden, herkesin erişebileceği canlı bir dijital gösterge paneli (dashboard) oluşturulmasıdır. Bu panelde veriler belirli aralıklarla (örneğin her altı ayda bir) güncellenerek programların etkileri kamuoyu ile paylaşılabilecektir.

İzleme Konusunun Zorlu Yanları:

- Bu çalışma, gençlerin yalnızca politika belgelerini okumakla kalmayıp, değerlendirme yapabilmesi, veri temelli analiz geliştirebilmesi ve politika önerileri geliştirebilmesi gibi kapsamlı becerilere sahip olmasını gerektirebilir. Bu sebeple gençlerin gelişen potansiyellerini düşünerek bu adımları gerçekleştirebilmesinin zaman alacağı hesaba katılmalıdır.
- Resmî belgeleri izlemek herkese göre olmayabilir.
- Masa başı bir iştir.
- Belgeyi anlayabilmek için konuyla ilgili farklı belgelerin karşılaştırılması gerekebilir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Gençlik Merkezlerinin İzlenmesi

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Gençlik Merkezlerinin İzlenmesi

Bahar ve Güz dönemindeki sivil izleme uygulama başlıklarından olan "İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Gençlik Merkezlerinin İzlenmesi", gençlerin en fazla ilgi gösterdiği izleme konularından biri olmuştur.

Gençlik merkezleri, gençlerin kişisel, sosyal ve kültürel gelişimlerini desteklemek amacıyla sosyal, kültürel, eğitsel ve psikolojik hizmet sunan, genellikle yerel yönetimler veya kamu kurumları tarafından faaliyet gösteren kamusal mekânlardır.

Bu merkezler aracılığıyla belediyenin gençler için hangi faaliyetleri yürüttüğünü, hangi imkanları ücretsiz veya düşük maliyetle erişilebilir kıldığını ve gençlerin kent yaşamına katılımını nasıl desteklediğini görmek mümkündür.

"İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Gençlik Merkezlerinin İncelenmesi" başlıklı sivil izleme uygulamasının amacı, gençlerin bu merkezleri yalnızca fiziksel mekânlar olarak değil, belediyenin gençlere yönelik yaklaşımını, önceliklerini ve hizmet anlayışını somut şekilde gözlemleyebilecekleri alanlar olarak fark etmeleriydi. Gençler, merkezleri ziyaret ettikçe, belediyenin gençlere sunduğu faaliyetlerin günlük hayatta ne kadar hayata geçtiğini değerlendirme fırsatı buldular. Bu ziyaretler, gençlere merkezleri sadece program ve etkinliklerle değil, aynı zamanda gençlik yaklaşımı, günlük işleyişi ve gençlerle kurulan iletişim biçimleriyle de değerlendirebileceklerini gösterdi.

Bu başlık neden önemli?

Gençlerin toplumsal yaşama ve demokratik süreçlere katılımı, yalnızca karar alma mekanizmalarında yer almakla sınırlı değildir. Bu katılımın gerçekleşebilmesi için gençlerin ücretsiz, erişilebilir ve kapsayıcı müşterek alanlarda bir araya gelebilmesi gerekir. Bu tür alanlar, fikir paylaşımını, dayanışmayı ve kolektif üretimi mümkün kılarak katılım hakkının somut biçimde yaşanmasını sağlar.

Yönerge Özeti

Uygulama beş temel adımdan oluşmaktadır:

1. İzmir’de gençlerin herhangi bir ücret ödemek zorunda kalmadan (giriş ücreti ya oradan yararlanmak için çay/kahve içmek zorunda olmak gibi) serbest vakitlerini değerlendirebilecekleri müşterek/kamusal alanlar nerelerdir? Örneğin il/ ilçe kütüphanesi, üniversite kütüphanesi vb. gibi. Bu alanlar Google Maps üzerinde bir liste yapılır.
2. Bu alanlar gençler için ne ifade ediyor olabilir? Ekip olarak değerlendirilir.
3. İzmir Büyükşehir Belediyesi’ne ait gençlere hizmet veren merkezlerin bir haritasını çıkarılır (Yine Google Maps üzerinden bir liste oluşturulabilir).
4. Ekip olarak hafta içi ve hafta sonu farklı zamanlarda merkezler (Çiğli Gençlik Merkezi, Macera Parkı Gençlik Merkezi, Örnekköy Gençlik Merkezi, Alsancak Gençlik Merkezi, Aşık Veysel Gençlik Merkezi) ziyaret edilir, gözlem sorularına dayanarak bir izleme yapılır.
5. İzmir Büyükşehir Belediyesi yetkilileri ile değerlendirme paylaşılır.

Sivil izlemenin Ardından Gençlerin Değerlendirmeleri

Gençleri bu çalışma sırasında en belirgin şekilde fark ettikleri şey, gençlik merkezlerinin sadece birer bina ya da etkinlik alanı olmadığıydı. Bu merkezler gençler için kimi zaman bir buluşma noktası, yeni deneyimler kazandığı bir öğrenme ortamı ya da üretim ve katılım için kapı aralayan bir sosyal mekan olma potansiyeli taşıyordu. Ancak gençler, bu potansiyelin her merkezde aynı düzeyde var olmadığını gözlemledi. Bazı merkezler gençlerin sosyalleşmesine, üretmesine ve kendini geliştirmesine daha fazla alan açarken; bazıları daha çok idari bir yapı gibi işliyor ve gençlik aktivitelerine yönelik bir sosyal alan veya etkinlik merkezi işlevi görmekten ziyade, ağırlıklı olarak idari ofis alanı olarak kullanıldığı gözlemlendiğinden gençlerin kendilerine yer açması kolay olmuyordu.

“Mekânın fiziksel durumu genel anlamda temiz, düzenli ve güvenli olarak değerlendirilmiştir. Bununla birlikte, merkez apartman binasının üçüncü katında yer aldığı için açık havada vakit geçirilebilecek bir bahçesi veya dış alanı bulunmamaktadır. Bu durum, merkezin gençler için sosyalleşme alanı olma potansiyelini sınırlamaktadır.”

Gençler bu merkezlerde kimi zaman Dört Mevsim Derneği gönüllüsü olarak, kimi zaman hiçbir kimlik belirtmeden sadece bir yurttaş olarak gözlem yaptı. Böylece bir gençlik merkezinin hem “günlük rutini”ni hem de “kurumsal yüzü”nü görme şansı yakalayabileceklerini düşündüler. Dolayısıyla aşağıdaki bulgular bu iki deneyimin bir araya getirilmiş bir değerlendirilmesidir.

- Gençler, beş gençlik merkezine de toplu taşımayla ulaşabilmiştir; ancak engelli erişiminin yalnızca Çiğli Gençlik Merkezi’nde yeterli düzeyde olması dikkat çekmiştir. Diğer merkezlerde rampa eksikliği, eşikler ve merdivenler erişilebilirliği sınırlandıran unsurlar olarak öne çıkmıştır.
- Ziyaretler sırasında, açık alanlara ve sosyalleşme imkânlarına sahip merkezlerin çok daha olumlu bir deneyim sunduğu gözlemlenmiştir. Bu açıdan Macera Parkı ve Çiğli Gençlik Merkezi öne çıkarken, Örnekköy, Alsancak ve Aşık Veysel Gençlik Merkezleri daha sınırlı imkânlar sunmuştur.
- Ücretsiz içecek ve internet erişimi gençler tarafından önemli bir artı olarak değerlendirilmiş; ancak bu hizmetlerin her merkezde sürekli ve eşit şekilde sunulmadığı görülmüştür. Özellikle Macera Parkı’nda bilgisayar erişiminin kısıtlı olması dikkat çekmiştir.
- Etkinlik çeşitliliği genel olarak yüksek olmakla birlikte, bu etkinliklerin planlama sürecinde gençlerin ne ölçüde söz sahibi olduğu çoğu zaman net değildir. Buna karşın, Çiğli ve Macera Parkı Gençlik Merkezleri gençlerin sürece daha fazla dahil olabildiği merkezler olarak öne çıkmıştır.
- Tüm merkezlerde personelin sıcak, ilgili ve destekleyici yaklaşımı ortak bir güçlü yön olarak değerlendirilirken, gençler arası etkileşimin çoğu merkezde sınırlı kaldığı ve bazı ziyaretlerde mekânların neredeyse tamamen boş olduğu gözlemlenmiştir.
- Tüm merkezlerde ortak bir sorun olarak, çalışma saatlerinin gençlerin yaşam ritmiyle uyumlu olmadığı gözlemlenmiştir. Hafta içi yaklaşık 17.00’de kapanan ve bazılarının hafta sonları hiç hizmet vermediği merkezler, özellikle çalışan ya da akşam saatlerinde zaman ayırabilen gençlerin erişimini ciddi biçimde kısıtlamaktadır. Bu durum, fiziksel olanakları güçlü olan merkezlerin dahi potansiyelinin tam olarak kullanılmasını engellemekte ve gençlik merkezlerinin “gençlerin serbest zamanlarında rahatlıkla yararlanabilecekleri mekânlar” olma işlevini zayıflatmaktadır. Bulgular, merkezlerin akşam saatlerinde ve hafta sonlarında daha uzun süre açık tutulmasının hem erişimi hem de katılım düzeyini anlamlı biçimde artıracaklarını göstermektedir.

İzleme Konusunun Zorlu Yanları:

- Gençlik merkezleri günün saatine, etkinlik olup olmamasına veya yoğunluğa bağlı olarak farklı işleyebilir. Bu nedenle tek bir ziyaret, merkezin işlevselliğini tam olarak yansıtmayabilir ve bunu gözeterek yapılacak birkaç ziyaret zaman alabilir.
- Bazı çalışanlar izleme sürecine açık ve destekleyici davranırken bazıları daha mesafeli olabilir. Bu, gençlerin bilgi alma veya gözlem yapma kapasitesini sınırlayabilir.

Gençlik Örgütleri ve İzmir Büyükşehir Belediyesi Arasındaki İşbirliği

Gençlik Örgütleri ve İzmir Büyükşehir Belediyesi Arasındaki İşbirliği

Bahar ve Güz dönemindeki sivil izleme uygulama başlıklarından üçüncüsü “Gençlik Örgütleri ve İzmir Büyükşehir Belediyesi Arasındaki İşbirliği”dir. Bu sivil izleme uygulaması ile gençler İzmir’de gençlik alanında çalışan diğer gençlik örgütlerini daha yakından tanıma ve gençlik katılımı için hangi çalışmalarını yaptıklarına dair bilgi edinme şansı bulmuştur.

Yerel yönetimlerin gençlik örgütleriyle kurduğu ilişki ve işbirliği, gençlerin ihtiyaç ve taleplerinin yerel karar alma süreçlerine yansıtılabilmesi için belediyeler ile gençlik alanında çalışan sivil toplum örgütleri arasında düzenli iletişim kurulmasını ve ortak çalışmalar yürütülmesini ifade eder.

Bu işbirliği sayesinde gençlik örgütleri, sahada edindikleri bilgi ve deneyimleri belediyelerle paylaşarak politika geliştirme süreçlerine katkı sunabilir. Belediyeler ise gençlerle doğrudan temas kurma imkânı bularak hizmetlerini daha kapsayıcı, erişilebilir ve gençlerin gerçek ihtiyaçlarına uygun hale getirebilir. Böyle bir işbirliği, hem katılımcı demokrasinin güçlenmesi hem de gençlere yönelik hizmetlerin etkili ve sürdürülebilir olması açısından büyük önem taşır.

Bu sivil izlemenin amacı, mevcut işbirliği pratiklerinin hangi yönlerden geliştirilebileceğine dair öneriler oluşturmak ve gençlik örgütleri ile belediyeler arasındaki çalışma ilişkilerinin daha düzenli, kapsayıcı ve sürdürülebilir hale gelmesine katkı sunmaktır. Bu süreçte gençler, kendi gözlem ve incelemelerine dayanarak yerel gençlik politikalarının gençlerin gerçek ihtiyaçlarına daha fazla odaklanmasına yardımcı olacak bir değerlendirme ortaya koymayı hedeflemektedir.

Bu izleme çalışması, gençler açısından yalnızca belediye-STÖ ilişkisini anlamaya değil; aynı zamanda gençlik örgütlerinin beklentilerinin, mücadele alanlarının ve ortak taleplerinin nasıl benzeştiğini görmeye de önemli bir öğrenme alanı sunmuştur.

Bu başlık neden önemli?

Gençlik örgütleri ile İzmir Büyükşehir Belediyesi arasındaki işbirliği, gençlik politikalarının yalnızca kâğıt üzerinde kalmaması, sahada gençlerin gerçek ihtiyaçlarına karşılık verecek biçimde uygulanabilmesi açısından kritik öneme sahiptir. Yerel yönetimler, gençlere yönelik hizmet ve politikaları geliştirirken gençlik örgütlerinin sahadaki deneyimine ve bilgi birikimine ihtiyaç duymaktadır.

Bu işbirlikleri sayesinde gençlerin ihtiyaçları daha doğru biçimde tespit edilebilmekte, gençler karar alma süreçlerine daha etkin şekilde dâhil olabilmekte ve sunulan hizmetlerin kapsayıcılığı ile niteliği artırılabilir. Aynı zamanda, belediye-STÖ ilişkilerinin düzenli ve sürdürülebilir olabilmesi için fırsattır.

Bu nedenle, gençlik örgütleri ile İzBB arasındaki işbirliği pratiklerinin izlenmesi ve geliştirilmesi, hem katılımcı demokrasinin güçlenmesi hem de gençlere yönelik kamu hizmetlerinin iyileştirilmesi açısından önemli bir başlık olarak öne çıkmaktadır.

Yönerge Özeti

Uygulama üç temel adımdan oluşmaktadır:

1. İzmir’de sizce hangi gençler yaşamaktadır? Bu gençlerin hangi ihtiyaç ve sorunları vardır? Bu gençlerin haklarını savundukları bir örgütlenmeler hangileridir? Sorularının cevaplarını bulup ekibinizle birlikte değerlendiriniz.
2. İzmir’de hangi gençlik örgütleri hangi belediyelerle ortak çalışmalar yürütmektedir? Bu gençlik örgütleri ya da gençlerle çalışan örgütler hangi gençler ile çalışmaktadır?
3. Yerel yönetimler ile ortaklık yapan bu örgütlerden 3 tane seçiniz ve randevu alarak ziyaret ediniz. Aynı zamanda yerel yönetim ile ortaklık kurmayan örgütlerden birini seçiniz ve görüşme yapınız (Örnek görüşme soruları sivil izleme uygulama yönergelerinde yer almaktadır).

Sivil izlemenin Ardından Gençlerin Değerlendirmeleri

İzleme çalışmasında gençler öncelikle İzmir'deki gençlik örgütleri haritalandırmıştır. Bu kapsamda; hangi örgütün hangi gençlerle çalıştığı, hangi alanlara odaklandığı ve belediyeyle işbirliği kurup kurmadığı incelenmiştir.

Gençler çalışma sürecinde şu adımları izlemiştir:

- İzmir'deki gençlik örgütlerinin genel profili çıkarılmıştır.
- Hangi gençlerin, hangi ihtiyaçlar etrafında örgütlendiğine dair kısa bir analiz yapılmıştır.
- Belediyeye farklı düzeylerde işbirliği bulunan iki gençlik örgütü seçilmiştir: Sosyal İklim Derneği ve Cosmos Gençlik Derneği ile birebir görüşmeler gerçekleştirilmiştir.
- Farklı deneyimleri karşılaştırmak amacıyla örgütlerle birebir görüşmeler gerçekleştirilmiştir.
- Görüşmeler öncesinde her örgüt hakkında kısa bir ön araştırma dosyası hazırlanmıştır.

Görüşmelerde şu başlıklar ele alınmıştır:

- Ortaklıkların yapısı
- Karar alma süreçlerindeki işleyiş
- İşbirliklerinin güçlü yönleri ve karşılaşılan zorluklar
- Geleceğe yönelik beklenti ve öneriler

Görüşmelerde, ortaklıkların yapısı; karar alma süreçlerindeki işleyiş, işbirliklerinin güçlü yönleri ve karşılaşılan zorluklar; geleceğe yönelik beklenti ve öneriler başlıkları ele alınmıştır.

Gençlik Örgütleriyle Yapılan Görüşmelerin Değerlendirilmesi

Bu görüşmelerin sonucunda gençlik örgütlerinin yerel yönetimlerle kurduğu ilişkinin önemli bir potansiyel taşıdığı, ancak bazı noktalarda tıkanıp durduğu görülmüştür.

- Gençler, görüştükleri örgütlerin hem olumlu deneyimlere hem de zorlayıcı süreçlere dair oldukça benzer değerlendirmeler paylaştığını fark etmiştir.
- Gençlik örgütlerince en güçlü biçimde hissedilen durum, gençlik örgütlerinin görünürde sürece “dahil” edilmesine rağmen, pratikte çoğu zaman karar alma süreçlerinin dışında kalmasıdır. Görüşmeler sırasında, “katılımın sembolikleşmesi” hissini gençlik örgütleri arasında yaygın olduğu açıkça dile getirilmiştir. Görüşme sonucunda ortaya çıkan ihtiyaçlar şu şekilde özetlenebilir:

1. Sembolik Katılım Hissi Yaygın: Görüşme yapılan her iki örgüt de çoğu zaman kararların önceden alındığını ve kendilerine yalnızca “görüş alınmış” izlenimi yaratmak için danışıldığını ifade etmiştir. Bu durum, katılımın biçimsel kaldığı ve karar süreçlerine gerçek bir etki sağlanamadığı hissini güçlendirmektedir. Gençler, bu söylemlerin kendi deneyimleriyle de örtüştüğünü belirtmiştir.

2. Belediye Çağrılarında Kapsayıcılık Sorunu: Gençlik örgütleri, belediyelerin çoğu zaman sınırlı sayıda ve “tanıdık” STÖ’yü sürece dahil ettiğini; açık çağrı mekanizmalarının yeterince kullanılmadığını dile getirmiştir. Bu durumun farklı genç gruplarının ve ihtiyaçların görünmez kalmasına yol açtığı değerlendirilmiştir.

3. Gençlik Örgütleri Eşit Ortak Olmak İstiyor: Görüşmelerde en güçlü ortak talep, gençlik örgütlerinin yalnızca etkinliklere katılımcı bulan yapılar olarak değil; karar alma süreçlerinin eşit ortağı olarak görülmesidir. Gençlik örgütleri, belediyelerle “birlikte karar alan ve birlikte uygulayan” aktörler olmak istediklerini açıkça ifade etmiştir.

4. Fiziksel Mekan Eksikliği Ortak Bir Sorun: Görüşmelerde en somut ve ortak talep, gençlere yönelik erişilebilir ve işlevsel fiziksel alanların eksikliğidir.

Öne çıkan noktalar şunlardır:

- Ulaşılabilir semtlerde yeterli gençlik merkezi bulunmaması
- Etkinlik ve atölye planlamasında en büyük sorunun “mekân” olması
- Farklı genç profillerini bir araya getirecek alanların yetersizliği

Bu ihtiyaçların yalnızca örgütlerde değil, hizmetlerden faydalanan gençlerde de güçlü biçimde karşılık bulduğu görülmüştür.

Gençler bu raporu hazırlarken, İzmir’de gençlik alanında çalışan sivil toplum örgütleri ile yerel yönetimler arasındaki işbirliklerini anlamayı ve bu ilişkilerin nasıl yürütüldüğüne dair genel bir çerçeve sunmayı da amaçlamışlardır. Bu kapsamda, GoFor’un İzmir Büyükşehir Belediyesi ile yürüttüğü çalışmalardan bazı örnekler incelenmiş; ayrıca Genç İzmir’in sunduğu hizmetler ve sivil toplum örgütleriyle kurduğu ilişkiler kamuya açık bilgiler üzerinden değerlendirilmiştir. Analiz sürecinde gençlik örgütleriyle belediyenin kurduğu ilişkinin güçlü yönlerine dikkat çekmiş, geliştirilmesi gereken konu başlıklarına dikkat çekmişlerdir.

- Gençler, izleme çalışmaları sırasında yerel yönetimler ile gençlik örgütleri arasındaki işbirliklerini **şeffaflık, sürdürülebilirlik, katılım, erişilebilirlik ve hesap verebilirlik** başlıkları üzerinden ele almış; bu sayede işbirliklerinin olumlu yönleri ile geliştirilmesi gereken noktaları daha somut biçimde ortaya koymuşlardır.
- Bu kapsamda, GoFor ile İzmir Büyükşehir Belediyesi arasında imzalanan işbirliği protokolünün, gençlik çalışmaları ve ortak projeler için önemli bir zemin oluşturduğu tespit edilmiştir. Protokol sayesinde gençlik çalışmalarının belediye yapısı içinde daha görünür hale geldiği; özellikle Avrupa Gençlik Başkenti adaylığı sürecinde belediye – STÖ işbirliğinin görünürlüğü ve koordinasyonunun güçlendiği gözlemlenmiştir.
- Bununla birlikte gençler, protokolün uygulanmasında ölçülebilir hedeflerin ve düzenli performans göstergelerinin (KPI) bulunmamasının, uzun vadeli etkiyi değerlendirmeyi zorlaştırdığına dikkat çekmişlerdir. İşbirliğinin daha güçlü hale gelmesi için yıllık performans göstergelerinin belirlenmesi, gençlerin faydalandığı hizmetlere ilişkin düzenli veri paylaşımı yapılması ve açık bütçe bilgilerinin kamuoyuyla paylaşılması gerektiği vurgulanmıştır.
- Genç İzmir özelinde ise kurslar, barınma desteği ve gönüllülük programlarına ilişkin katılımcı profili, geri bildirimler ve etki analizlerinin şeffaf biçimde paylaşılmasının önemli bir iyileştirme alanı olduğu belirtilmiştir. Ayrıca işbirliklerinin yalnızca etkinlik temelli kalmaması; daha kalıcı ve kapsayıcı bir yapı için ilçe belediyelerinin de dahil olduğu bir işbirliği ağının kurulması önerilmiştir.
- Son olarak gençler, gençlik danışma ve katılım mekanizmalarında gençlerin yalnızca görüş bildiren değil, karar alma süreçlerine gözlemci ya da temsilci olarak katılabildiği daha güçlü modellerin geliştirilmesinin yerel gençlik politikalarının niteliğini artıracaklarını ifade etmişlerdir.

İzleme Konusunun Zorlu Yanları:

- Yerel yönetimlerin iş birliklerine dair tüm bilgiler her zaman açık, düzenli ve erişilebilir olmayabilir. Gençler çoğu zaman dağınık kaynaklardan veri toplamak zorunda kalabilir.
- Hem sivil toplum örgütlerini hem de belediyeyi ele alan bir rapor hazırlamak, gençlerden dengeli bir dil ve özenli bir yaklaşım gerektirir. Bu dengeyi korumak ise zaman zaman zorlayıcı olabilmektedir.
- Projelerin etki düzeyi, bütçesi ve katılımcı sayıları gibi kritik bilgilerin her kurum tarafından ayrıntılı biçimde paylaşılmaması, sağlıklı bir değerlendirme yapılmasını zorlaştırabilir.

İzmir'de Yaşayan Bir Gencin Bir Aylık Yaşam Maliyeti Araştırması

Yerel Gençlik Katılımı
ve Gençlik Stratejisi Projesi

**sivil
izleme**

Uygulama sürecinizi adım adım maddeleyerek anlatınız? Önce nasıl başladınız? Sonra neler yaptınız? Hangi adımları nasıl yapacağınıza nasıl karar verdiniz?

AYLIK
YAŞAM
MALİYETİ

İzmir’de Yaşayan Bir Gencin Bir Aylık Yaşam Maliyeti Araştırması

Bahar ve güz dönemindeki sivil izleme uygulama başlıklarından dördüncüsü “İzmir’de Yaşayan Bir Gencin Aylık Yaşam Maliyeti Araştırması”dır. Bu araştırma anket çalışması üzerinden üniversiteli gençlere ulaşılarak yürütülmüştür. Gençler araştırma planlama sürecinde üniversitede okumayan gençlere ulaşmanın ne kadar zor olduğunu fark etmişlerdir. Bu durum sadece gençler için zor bir konu değil aksine STÖ’ler ve belediyeler için de zordur. Üniversite eğitim görmeyen NEET gençlere, lisede okuyan gençlere, çalışan gençlere, engelli gençlere ulaşmak büyük bir sorundur.

Ayrıca gençler bu çalışmayı yürütürken, akranlarının aylık yaşam maliyetlerine ilişkin farkındalıklarını artırmış; harcama verilerini analiz etme ve bu verilerden politika önerileri geliştirme becerilerini güçlendirmiştir.

Gençlere Yönelik Sosyal Destek Programları, belediyelerin gençlerin farklılaşan ihtiyaçlarını esas alarak sosyal destek mekanizmalarını çeşitlendirmesini amaçlayan önemli bir politika alanıdır. Eğitim, barınma, ulaşım, beslenme ve kültürel yaşama katılım gibi temel alanlarda sunulan bu destekler, gençlerin yaşam maliyetlerini azaltarak ekonomik kırılganlıklarını hafifletebilir. Aynı zamanda bu programlar, gençlerin eğitimlerini sürdürmelerini, toplumsal yaşama daha aktif katılmalarını ve uzun vadede daha eşit koşullarda yaşam kurabilmelerini destekleyen koruyucu ve güçlendirici bir işleve sahiptir.

Gençlerin aylık yaşam maliyetlerini incelemekteki temel amacımız, gençlerin günlük yaşam giderlerini görünür kılmak ve belediye desteklerinin bu ekonomik yükü hafifletme potansiyelini gençlerle birlikte değerlendirmektir. Bu süreçte gençler ekonomik koşulların eğitim, çalışma ve sosyal yaşama katılım üzerindeki belirleyici etkisini daha net biçimde ortaya koymuştur.

Bu başlık neden önemli?

Bu çalışma, yalnızca sayısal veriler toplamayı değil; gençlerin hangi alanlarda desteğe ihtiyaç duyduğunu, hangi tür desteklerin günlük yaşamda gerçekten fark yarattığını ve çoğu zaman görünmez kalan ekonomik yüklerin nerelerde yoğunlaştığını birlikte ortaya koymayı amaçlamıştır. Ayrıca gençlerin dile getirdiği ihtiyaçların yalnızca bütçeyle sınırlı olmadığı; erişilebilir kamusal alanlardan uygun fiyatlı sosyalleşme imkânlarına, güvenli mekânlardan temel hizmetlere erişime kadar uzanan çok boyutlu bir yapıya sahip olduğu açıkça görülmüştür.

Yönerge Özeti

- İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin, gençlere yönelik hangi sosyal destek programları olduğunu araştırın. Yapılan destekler hangi gençlere yöneliktir? Bu ihtiyaçlar nasıl belirlenmiştir?
- Gençlere yönelik aylık yaşam giderleri anketi hazırlayın, yaygınlaştırın ve sonuçları değerlendirin (Örnek anket soruları yönergede yer almaktadır.).

Sivil izlemenin Ardından Gençlerin Değerlendirmeleri

Gençler çalışma sürecinde şu adımları gerçekleştirmiştir:

- Kendi çevrelerindeki gençlere aylık harcama anketi uygulamışlardır.
- Anket; yaş, çalışma/öğrencilik durumu gibi temel bilgilerin yanı sıra ulaşım, barınma, yiyecek, sosyalleşme, sağlık, spor ve kültürel etkinlikler gibi aylık harcamaları; finansal zorlukları; serbest zaman kullanımı, kamusal alanlara erişim ve belediye hizmetlerine ilişkin değerlendirmeleri kapsayan altı bölümden oluşmuştur.
- Gençlerin ücretsiz zaman geçirebildiği alanları tespit etmişlerdir. Parklar, kütüphaneler, sahil alanları ve gençlik merkezleri öne çıkmış; ancak birçok genç bu alanların yetersiz veya nitelik açısından düşük olduğunu ifade etmiştir.
- Gençlere, hangi belediye desteklerinin günlük yaşamlarında gerçek bir fark yaratabileceği sorulmuştur. Bu sayede yalnızca yaşam maliyetleri değil, aynı zamanda gençlerin beklentileri ve ihtiyaç duydukları sosyal destek alanları da anlaşılmaya çalışılmıştır.
- Toplanan veriler analiz edilerek gençlerin en yüksek gider kalemleri belirlenmiştir.
- Bu analiz, politika önerilerinin geliştirilmesine temel oluşturmuştur.

Çalışma sonunda yapılan değerlendirme, İzmir’de gençlerin yaşam maliyetlerinin büyük ölçüde barınma ve beslenme giderleri etrafında şekillendiğini ortaya koymaktadır. Zorunlu harcamaların yüksekliği, gençlerinkültürel, sosyal ve kişisel gelişim faaliyetlerine ayırabilecekleri bütçeyi ciddi biçimde sınırlamaktadır.

Anket bulguları ayrıca, belediye hizmetlerinin gençler tarafından büyük ölçüde kullanılmadığını göstermekte; bu durum erişim, bilinirlik ve görünürlük açısından yapısal sorunlara işaret etmektedir. Gençlerin belediyeden en fazla talep ettiği hizmetler ise kültürel etkinlikler, ulaşım, gıda desteği, para harcamadan bir araya gelinebilecek kamusal alanlar ve internet hizmetleridir.

Elde edilen veriler, gençlerin öncelikli ihtiyaçlarının erişilebilir kültür-sanat etkinlikleri, ekonomik ulaşım, ücretsiz kamusal alanlar, nitelikli çalışma ve internet alanları, temel ihtiyaçlara yönelik destekler ve psikolojik danışmanlık hizmetleri gibi çok yönlü alanlarda yoğunlaştığını göstermektedir. Bu bulgular, gençlerin yalnızca ekonomik yükler açısından değil; güvenli mekânlara erişim, sosyalleşme imkânları, akademik çalışma koşulları ve iyi oluş hâli gibi daha geniş bir yaşam çerçevesi içinde desteklenmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Gençlerin gözlemleri ve anket verileri doğrultusunda, yerel yönetimlerin gençlerin yaşam maliyetlerini azaltmaya yönelik olarak aşağıdaki alanlarda politika geliştirmesi önerilmektedir:

- Doğrudan ekonomik yükü azaltmaya yönelik destekler (ulaşım abonman kartları ve gece seferlerinin artırılması, ücretsiz hijyen ürünlerinin sağlanması, sağlık ve psikolojik destek hizmetlerine ücretsiz ya da indirimli erişim ile burs ve gıda destekleri gibi) artırılabilir.
- Ücretsiz veya uygun fiyatlı kamusal ve sosyal alanlara erişimin güçlendirilebilir (uygun fiyatlı belediye kafeleri ve spor salonlarının yaygınlaştırılması, gençlik merkezlerinde etkinlik kapasitesinin artırılması ve kültürel etkinliklere ücretsiz ya da indirimli katılım olanaklarının geliştirilmesi gibi).
- Ekonomik ulaşım modellerinin geliştirilmesi (abonman desteği, öğrenci hatları),
- Kent lokantası gibi düşük maliyetli beslenme hizmetlerinin yaygınlaştırılması,
- Gençlik merkezlerinde çalışma ve sosyalleşme alanlarının kapasitesinin artırılması,
- Ücretsiz ve güvenli kamusal alanların niteliğinin güçlendirilmesi,
- Belediye hizmetlerine ilişkin bilinirliği artıracak hedefe yönelik tanıtım çalışmalarının yürütülmesi,
- Ekonomik olarak dezavantajlı gençlere gıda, barınma ve fatura desteği sağlanması.

izleme Konusunun Zorlu Yanları: 💡

- Anketi dolduran gençler için harcamalarını kategori olarak ifade edebilmek ve yaklaşık bir tutar söylemek kolay olmayabilir. Bu nedenle, standart harcama takip şablonlarının kullanılması ve belirli bir süre boyunca düzenli harcama takibi yapılması gerekebilir.
- Yaşam maliyetini değerlendirmek, yalnızca bireysel deneyimlere dayanmak yerine farklı gelir düzeylerinden, çalışma durumlarından ve barınma biçimlerinden gençlerin görüşlerini almayı gerektirir. Bu kapsamda anketin farklı gençlik gruplarına yaygınlaştırılması önemlidir; ancak temsiliyeti güçlü bir örnekleme ulaşmak zaman ve emek açısından zorlayıcı olabilir.
- Toplanan verilerin anlamlı biçimde yorumlanabilmesi için ortalama alma, kategorilere ayırma ve karşılaştırma gibi temel analiz adımlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu süreçler her genç için tanıdık olmayabilir ve ek destek gerektirebilir.
- Öngörülemeyen harcama kalemlerini ve destek ihtiyaçlarını ortaya koyabilmek için ankette açık uçlu sorulara yer verilmesi yararlı olacaktır. Ancak bu tür sorular, yanıt çeşitliliği nedeniyle analiz sürecini daha karmaşık hale getirebilir.
- Belediyelerin işleyişi, birimler arası görev dağılımı ve hangi gençlik hizmetlerinin hangi müdürlüğün çalışması altında yapıldığını anlamak karmaşık bir süreç olabilir. Bu durum, politika önerileri geliştirmeyi zorlaştırabilir.
- Bu çalışma, gençlerin yalnızca harcama kalemlerini listelemesini değil; verileri düzenlemesini, kategorize etmesini, farklı profillerden gençlerle karşılaştırarak anlamlandırmasını ve buradan hareketle destek ihtiyaçları ile politika önerileri geliştirmesini gerektirmektedir. Bu nedenle, söz konusu analitik adımların uygulanabilmesi için gençlerin zamana, pratiğe ve birlikte öğrenme süreçlerine ihtiyaç duyacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

Gençlerin Perspektifinden Sivil İzleme : Projenin Dönüştürücü Etkisi

Bu proje, gençlerin kentte kendilerine yönelik sunulan hizmetleri incelemesi ve sivil izleme yöntemini deneyimlemesinin ötesinde, hak temelli bakış açısıyla yerel yönetime ilişkin algılarını dönüştürmeye katkı sağlamıştır. Sivil izleme pratiği, gençler açısından hak talep etme, politika yapım süreçlerini anlama ve kolektif hareket etme kapasitelerini güçlendiren önemli bir öğrenme ve deneyim alanına dönüşmüştür.

Projeye dahil olduktan sonra gençler, başlangıçta karmaşık ve “uzak” gördükleri sivil izleme sürecinin aslında gündelik yaşamın içinde uygulanabilecek bir yöntem olduğunu fark etmişlerdir:

“Bana sivil izleme kavramı çok ulaşılmaz gelmişti ilk duyduğumda. Daha önce de böyle bir projenin içinde bulunmadığım için. Nasıl söyleyeyim size? Hani organize olması zordur ya. Ama aslında biraz niyetlenmeyle ve gerçekten bir şey yapmak istemekle kullanılabilecek bir metot olduğunu düşündüm. Yani aslında sokağa çıktığınız her an bir sivil izleme fırsatı açıkçası. Ve bunu verimli kullanabilirsek... Politika yapıcılar üzerinde bir baskı kurup verimli sonuçlar alınabilir diye düşünmeye başladım bu projeden sonra.”

Güz Dönemi Katılımcısı, Erkek, 25 yaş

Bu sürecin gençlere sağladığı en belirgin kazanımlarından biri ise, haklara erişimin günlük hayattaki etkisi hakkında olmuştur. Bu etki, hak temelli yaklaşım hakkında güçlenmekle beraber bu hakkı talep etme cesaretlerinin de artırmıştır:

“Sadece bir şey beni rahatsız etmiyor artık. Farklı farklı. Aa bu benim hakkım... Ve hani ben bunu söylediğimde, bunu talep ettiğimde, bunu belgeleyip gösterdiğimde... Ben bunu alabilirim çünkü bu benim hakkım yani. Burada yaşayan bir genç olarak hakkım var gibisinden. Mesela kütüphaneler çok erken kapanıyor. Bunu direkt raporlayıp yazmak. Ya da yolda giderken dediğim gibi karşılaştığım bir şeyi raporlayıp yazmak. Bir genç olarak talep etmek ya da illa eksik olan bir şey değil, benim talep ettiğim bir şeyi bir genç olarak yazmak, hakkım olduğunu bilmek. Aslında dediğim gibi, çerçevenin genişlemesi. Buradaki o arda arda aldığımız üç eğitimden sonra ben de gerçekten o bakış açısı ve o çerçeve genişledi.”

Bahar Dönemi Katılımcısı, Kadın, 22 yaş

Birçok genç, projeye dahil olmadan önce ülke genelindeki toplumsal koşullar nedeniyle umutsuzluk yaşadığını belirtmiş; süreç sonunda ise birçoğu; “yalnız mücadele ettiği hissi”ni dönüştüren bir dayanışma alanı yaratıldığını ifade etmiştir:

“Ben de yalnız olmadığımı fark ettim açıkçası. Sanki tek başıma mücadele ediyordum gibi hissiyatım vardı.”

Bahar Dönemi Katılımcısı, Erkek, 30 yaş

“Bu tarz organizasyonlara dahil olmadan önce bence bizim inancımız daha düşük seviyedeydi. Bir şeylerin değişebileceğine ya da baskı kurulabileceğinedair politika yapımcıların üzerinde. Ama az olmadığımızı, azınlık olmadığımızı anladım ben bu proje boyunca. Gerçekten bir şeylerin değişmesini isteyen, gerçekten bir şeylerin daha insani devam etmesini isteyen, sunulan hizmetlerin layığıyla sunulmasını talep eden birileri olduğuna dair benim inancım artık aslında.”

Güz Dönemi Katılımcısı, Erkek, 25 yaş

“Gün geçtikçe umudumuzu daha çok yitiriyoruz. Bakış açılarımız tamamen daha tekdüze hale geliyor. Buna rağmen işte bir sürü belki yaşadığımız kendi hayatımızın içine ya da genel olarak yaşadığımız olumsuzluğa rağmen sonucunda belki bir şey değişir diye adım atabilmek bile çok değerli geliyor bana. Burası umudumu gerçekten çok arttırdı ve çok iyi hissettirdi.”

Güz Dönemi Katılımcısı, Kadın, 30 yaş

Gençler tarafından, yerel yönetime ve belediye hizmetlerine bakışlarını değiştirdiği de dile getirilmiştir. Belediyeyi yalnızca altyapı hizmeti veren bir kurum olarak görme eğiliminden çıkarak, gençlikle ilgili politikalar geliştiren bir aktör olarak yeniden tanımlamaya başladıklarını ve sivil izleme yapmaya devam etmek için motive olduklarını ifade etmişlerdir:

“Belediye deyince benim daha önce aklıma sadece şey canlanıyordu böyle yol yapan, işte bir arıza olduğu zaman onu tamir eden bir kurum kuruluş canlanıyordu kafamda. Hani belediyenin farklı sorumlulukları olduğunu ve bunu nasıl yerine getirmesi gerektiğini de fark etmiş oldum bu proje sayesinde. İleride de böyle bir şeyde tekrar yer almayı çok isterim.”

Güz Dönemi Katılımcısı, Kadın, 25 yaş

“Belediyeden beklentilerim çok daha arttı diyebilirim. İleride de tabii ki devam ederim. Zaten sivil izlemeyi daha önce de yapıyormuşum ben de farkında olmadan. Ama bunu böyle sistematik bir şekilde yapmak, aynı zamanda değişimi de ne kadar sağlayabildiğini görmek benim için çok iyi oldu.”

Güz Dönemi Katılımcısı, Kadın, 23 yaş

Bu bakış açısının, yerel yönetimlerle gençlerin diyalogunun gelişmesine ve savunuculuk hedeflerinin daha gerçekçi bir şekilde kurulmasına katkı sağladığına inanıyoruz.

Gençlerin geri bildirimleri, projenin onlarda birbirini tamamlayan etkiler yarattığını göstermektedir. Bu etkiler bir arada ele alındığında, projenin; gençlerin kente dair söz söyleme ve harekete geçme kapasitesi güçlenen aktörlere dönüşmelerine katkısı oldukça somuttur.

Sonuç

Bu rapor, projenin bahar ve gz dönemlerinde sivil izleme çalışmasına katılan gençlerin deneyimlerini, gözlemlerini ve bu süreçten çıkardıkları öğrenimleri bir araya getiriyor. Burada yer alan bulgular, temsil gücü yüksek kapsamlı bir araştırmadan ziyade, gençlerin kendi çevreleri, kendi deneyimleri ve kendi temas noktaları üzerinden ortaya koydukları sınırlı ama değerli bir tablo sunuyor.

Bu nedenle bu rapor, İzmir'deki tüm gençlerin durumunu genelleyen bir değerlendirme olarak değil; bu projeye katılan gençlerin merceğinden görülen bir deneyim paylaşımı olarak okunmalıdır. Gençlerin yaptığı sivil izleme çalışmaları, yerel gençlik politikalarının belirli yönlerini görünür kılmış, bazı güçlü alanları ortaya çıkarmış, aynı zamanda geliştirilmesi gereken noktalar hakkında fikir vermiştir. Ancak bu bulgular, kapsamı gereği, yerel yönetimlerin gençlik politikalarına dair bütünü temsil etme iddiası taşımamaktadır.

Bununla birlikte, bu raporun ortaya koyduğu en önemli şey, gençlerin **aktif yurttaşlık deneyimi** olmuştur. Sivil izleme yöntemi sayesinde gençler:

- Yaşadıkları kente farklı bir gözle bakmayı,
- Yerel yönetimlerle ilişki kurmayı,
- Gençlik hakları hakkında soru sormayı ve sorgulamayı,
- Veri toplamayı ve raporlamayı,
- Görüş ve öneri geliştirmeyi deneyimlemiştir.

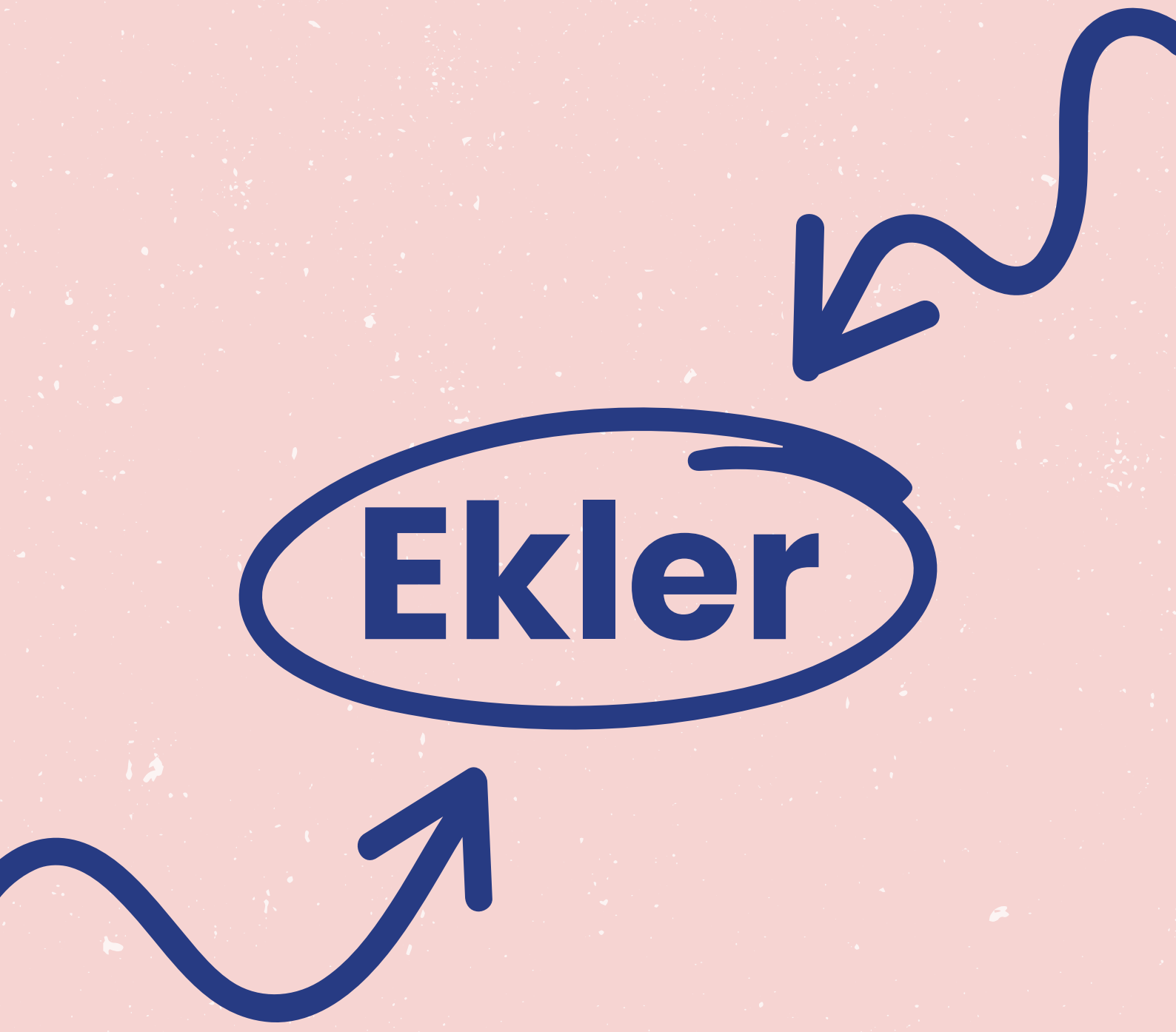
Bu süreç, gençlerin yalnızca faydalanıcı değil; aynı zamanda kendi şehirlerinin geleceğine dair söz söyleyebilen, hak sahibi, politika süreçlerine katkı sunabilen özneler oldukları gerçeğini güçlendiren bir öğrenme alanı yaratmıştır.

Gençler bu çalışma boyunca yalnızca yerel yönetimlerin politikalarını incelememiş; aynı zamanda kendi ihtiyaçlarını, beklentilerini ve talep ettikleri kamusal alanı daha iyi tanımlayabilmiştir. Böylece sivil izleme, bir araştırma yönteminden çok daha fazlası haline gelmiştir: **Gençlerin kendi güçlerini fark ettikleri, dayanışma kurdukları ve katılım kapasitesini geliştirdikleri bir süreç.**

Bu raporun amacı da tam olarak buydu. Bu deneyimi aktarmak, öğrenilenleri paylaşmak ve bu yöntemi kendi kentlerinde kullanmak isteyen topluluklara, gençlik gruplarına ve sivil toplum örgütlerine ve yerel yönetimlere ilham verebilmek.

Bu alışma küçük bir grupla yürütülmüş olsa da, ortaya çıkan deneyim; katılımın, sorgulamanın, birlikte düşünmenin ve birlikte üretmenin yerel düzeyde nasıl bir dönüşüm yaratabileceğine dair değerli bir örnek sunuyor.

Bu rapor bir sonun değil aksine yeni izleme deneyimlerinin, yeni soruların ve yeni ortak çalışmaların başlangıcı.

Ekler

İzmir Büyükşehir Belediyesi Strateji Belgesi'nin ve Gençlik Hizmetlerinin İncelenmesi

Merhabalar;

Dikkat! Bu uygulama masa başı çalışmayı gerektirir. Eğer kurumsal dökümanları incelemek sana göre bir iş değilse hemen başka bir grupta yerini alabilirsin.

Bu uygulama İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin gençlere yönelik hizmet, çalışma planı ve stratejisini politika metinleri üzerinden izlemeye yöneliktir.

- Peki ama neden?
- İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin gençlere yönelik hizmet, çalışma planlarını ve stratejilerini resmi belgeleri tarayarak incelemenin çalışmamıza ne gibi katkısı olabilir?

Bu çalışma sayesinde belediyenin planladığı ve uyguladığı gençlik hizmetlerine dair bir fikir edinebileceksiniz. Resmî belgelerin incelemesi, özellikle diğer sivil izleme uygulamalarında hangi hizmetlerin hangi kararlar doğrultusunda gerçekleştiğini anlamanızı kolaylaştıracak. Bu hizmetler neden uygulanıyor sorularının cevapları resmî belgelerde saklı olabilir. Onları bulmak da sizin işiniz!

Yol Haritamız:

1. İzmir Büyükşehir Belediyesi (İZBB) 2025-2029 dönemi Strateji Belgesi'nde, gençlerle ilgili ne gibi hedefler, öncelikler belirlenmiş. Tespit ediniz.
2. "İzmir Yerel Gençlik Stratejisi", var mıdır? Varsa neleri hedeflemektedir? Bu hedeflere nasıl ulaşılması planlanmıştır? Bu planın izleme değerlendirme çalışması nasıl yapılmaktadır?
3. İZBB'nin "Gençlik Çalışmaları Faaliyetleri" nelerdir? Bugüne kadar bu faaliyetlerden hangi gençler faydalanmaktadır?
4. İzmir Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Gençlik Çalışmaları Şube Müdürlüğü'ne bağlı "Gençİzmir" ne gibi çalışmalar yapmaktadır. Web sitesindeki dökümanları inceleyiniz ve raporlara dair görüşlerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
5. İZBB'nin gençlerin katılım mekanizmalarına dahil etmekle ilgili ne gibi çalışmaları vardır? Bu çalışmalar ne ölçüde işe yaramaktadır?
6. İZBB gençlik örgütleriyle ortak bir çalışma yapmakta mıdır? Evetse çalışmaya dair raporların içerikleri ve kapsamı nedir?

Temel Sorularımız:

- Belediyenin Strateji Belgesinde gençlere nasıl bir referans var?
- Belediyenin gençlik politikasını hangi konuları ve hangi gençleri kapsamaktadır? Bu politika, hangi vizyon ve değerler üzerine kuruludur?
- Yerel gençlik katılımı hangi araçlarla mümkündür? (Gençlik meclisi, danışma kurulu, atölyeler, dijital platformlar vb.)
- Belediyeyle ilişkili resmi belgelerde gençlerin hakları, görevleri veya temsiliyet biçimleri nasıl tanımlanmıştır?

Şu kaynaklardan yararlanabilirsiniz:

- GoFor Yerel Gençlik Politikası Programı
- Genç İzmir
- İzmir Büyükşehir Belediyesi Stratejik Planı 2025 – 2029
- Dört Mevsim Derneği Yerel Yönetimler için Gençlik Göstergeleri

İzlemenin Değerlendirilmesi

Ekip olarak bu belgeleri taradıktan sonra bir değerlendirme yapmanızı rica ediyoruz. Bulgularınızı rapor halinde değerlendirme toplantımızda sunabilirsiniz. Toplantıda görüşmek üzere.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Gençlik Merkezlerinin İzlenmesi

Merhabalar;

Gençlik merkezlerine hiç yolun düştü mü? Evetse, ah! ne güzel yolu biliyorsun, bize rehberlik edebilirsin. Yok düşmediyse bu uygulamayla farklı bir deneyim yaşamaya ne dersin?

Bu uygulama İzBB'nin Gençlik Merkezlerini gençlere sunduğu imkanlar, erişebilirlik, fiziksel şartlar, ihtiyaç odaklılık bağlamında incelemeye yöneliktir.

- Sence, bir kentte gençlik merkezlerinin varlığı ve genç dostu olması ne anlama geliyor olabilir?

Yol Haritamız:

1. İzmir'de gençlerin herhangi bir ücret ödemek zorunda kalmadan (giriş ücreti ya oradan yararlanmak için çay/kahve içmek zorunda olmadan) serbest vakitlerini değerlendirebilecekleri müşterek/kamusal alanlar nerelerdir? Örneğin il/ ilçe kütüphanesi, üniversite kütüphanesi vb. gibi. Bu alanları google map üzerinde bir liste yapmaya ne dersiniz?
2. Bu alanlar gençler için ne ifade ediyor olabilir? Kendi aranızda değerlendirebilir ya da arkadaşlarınızla tartışabilirsiniz. Belki sokak röportajı bile yapabilirsiniz.
3. İzBB'ye ait gençlere hizmet veren merkezlerin bir haritasını çıkarınız. Dilerseniz yine google map üzerinden bir liste oluşturabilirsiniz.
4. Ekibinizle hafta içi ve hafta sonu farklı zamanlarda seçtiğiniz bir merkezi ziyaret ediniz, gözlem sorularına dayanarak izleme yapmanın tam zamanı!
5. Hazırladığınız raporu ve önerilerinizi İzBB yetkileri ile paylaşınız. Savunuculuk faaliyetleri başlıyooooor!

Birlikte Düşünelim:

Sizce katılım hakkıyla müşterek alanlarda serbest vakitlerin geçirilmesi arasında nasıl bir ilişki vardır?

1. Katılım için Fiziksel Alan Gereklidir

Gençlerin toplumsal, kültürel ya da demokratik süreçlere katılabilmeleri için öncelikle bir araya gelebildikleri güvenli, erişilebilir ve kapsayıcı müşterek mekânlara ihtiyaç vardır. Bu tür alanlar, sadece dinlenme değil aynı zamanda fikir alışverişi, kolektif üretim ve kendini ifade ortamıdır da.

2. Katılım Hakkı Yalnızca Karar Alma Süreçlerine Dahil Olmak Değildir

Katılım hakkı sadece seçimlerde oy kullanma hakkı anlamına gelmez. Gençlerin sosyal hayata, kültürel yaşama ve kamusal alana aktif biçimde katılımı da bu hakkın kapsamındadır. Örneğin bir gençlik merkezinde kitap okurken başlayan bir sohbet, bir fikir grubuna ya da bir toplumsal girişime dönüşebilir.

3. Katılımın Önkoşulu: Eşit Erişim!

Katılımın gerçekleşebilmesi için tüm gençlerin sosyo-ekonomik koşulları ne olursa olsun bu alanlara ücretsiz ve eşit şekilde ulaşabilmesi gerekir. Aksi takdirde görünür olmayan gençlik gruplarının ihtiyaç ve sorunları asla gündeme gelmez ve politika üretmek için görünür olmak gerekir.

Gençlik Merkezi Ziyareti Gözlem Soruları

İzBB'nin gençlik merkezlerinin mümkünse hepsini ziyaret edin.

Ziyaret Edilen Merkezin Adı:

1. Hangisinin ulaşımı kolaydı hangisinde zorlandınız?
2. Gençlik Merkezinin içerisine girmeden varsa bahçesinde oturup biraz vakit geçirin. Gençlik merkezinin ziyaretçileri kimler? Kimler bu merkeze girip çıkıyor, vakit geçiriyor?
3. Merkezin etrafında neler var? Mahalleyi nasıl tanımlarsınız?

Şimdi merkezin içine girmeye hazırsınız. Kalem kâğıtlarınızı çıkarın.

Mekânsal Erişim ve Fiziksel Koşullar

1. Merkeze toplu taşıma ile ulaşım kolay mı?
2. Merkezin girişi ve iç mekânı engelli bireyler için erişilebilir mi?
3. Mekân temiz, düzenli ve güvenli görünüyor mu?
4. Merkezin açık havada vakit geçirilebilecek bir alanı var mı? Mesela bahçesi?
5. Merkezde çay, kahve, su, yiyecek alma imkanı nasıl? Ücretli/Ücretsiz?
6. Merkezin açık olduğu saatler ve günler nedir?
7. Gençler için dinlenme, sohbet etme, serbest zaman geçirme alanı var mı?
8. Merkezde internet, bilgisayar, teknolojik olanaklar var mı?

İçerik ve Faaliyetler

1. Merkezde düzenli olarak yapılan etkinlikler var mı? (atölye, kurs, seminer vb.) Bu etkinliklerin neler olacağını nasıl belirliyorlar? (Gençlerin fikirleri etkinlik planlamasına dâhil ediliyor mu?)
2. Etkinlikler farklı gençlerin ilgi alanlarına hitap ediyor mu? Nasıl anladınız?
3. Merkez gönüllülük, katılım ya da üretim temelli faaliyetlere açık mı? Nasıl anladınız?
4. Faaliyetler farklı yaş gruplarını (13-17 ya da 18-35) ve farklı kimliklerdeki gençleri kapsıyor mu? Nasıl anladınız?

Profesyonel Çalışanlar ve Atmosfer

1. Personel gençlere karşı ilgili ve destekleyici mi? Nasıl anladınız?
2. Gençler birbirleriyle rahatça iletişim kurabiliyor mu? Nasıl anladınız?
3. Merkezin içerisinde kendini nasıl hissediyorsun? Kapsayıcı ve güvenli bir ortam mı yoksa, oradan uzaklaşmak mı istiyorsun?

4. Farklı kimliklerden gençler kendilerini bu mekânda rahat hissedebilir mi? Nasıl anladınız?
5. Merkez ziyaretinden sonra genel izlenimin nedir?
6. Merkezle ilgili en hoşunuza giden şey neydi?
7. Merkezle ilgili geliştirilmesini önereceğiniz şey ne olurdu? (Gençlerin erişimi, güvenliği, etkinliklerin çeşitliliği, katılım, yeni bir uygulama, fiziki düzenleme, gönüllülük programı, bütçe önerisi gibi farklı başlıkları düşünebilirsiniz.)
8. Bu merkez diğer merkezlere örnek olabilir mi? Neden?
9. Bir gençlik merkezi gençlerin hayatlarında nasıl bir farklılık yaratabilir?

Gençlik Örgütleri ve İzmir Büyükşehir Belediyesi Arasındaki İşbirliği

Bu sivil izleme uygulamasının amacı gençlerin katılım mekanizmalarına dair ne düşündüklerini araştırmak.

- Belediye ve gençler arasında sizce nasıl bir işbirliği var?
- Gençlerin yerel yönetim süreçlerine katılımının olanakları ve sınırlarını neler olabilir?

Yol Haritamız:

Bu uygulamaya başlamadan önce ön hazırlık sorularıyla biraz ısınalım.

1. İzmir’de sizce hangi gençler yaşamaktadır? Tahminlerin dışında internette de bir araştırma yapabilirsiniz. Bu konuyla ilgili araştırmalara bakmak fikir verebilir.
2. Bu gençlerin hangi ihtiyaç ve sorunları olabilir? Farklı gençlik gruplarının ihtiyaçlarını nasıl anlayabilirsiniz?
3. Bu gençlerin haklarını savundukları bir örgütlenmeler hangileridir?
4. İzmir’de hangi gençlik örgütleri ya da gençlerle çalışan örgütler hangi belediyelerle ortak çalışmalar yürütmektedir?
5. Bu gençlik örgütleri ya da gençlerle çalışan örgütler hangi gençler ile çalışmaktadır?

Hazırlık kısmını atlattıysanız hadi gelin uygulama kısmına.

1. İzmir Gençlik Meclisinden randevu alarak ziyaret ediniz.
2. Belediye- sivil toplum örgütü ilişkisini anlayabilmek için aşağıdaki soruları sorunuz. İlgisi olmadığını düşündüğünüz soruları atlayabilirsiniz. Yeni sorular ekleyebilirsiniz. Görüşmeye gitmeden önce gideceğiniz kurum ve kişi hakkında önceden bir araştırma yapmayı unutmayınız.
3. Yerel yönetimler ile ortaklık yapan gençlik örgütlerinden 3 tane seçiniz ve randevu alarak ziyaret edin. Dilerseniz belediye ile ortaklı kurmayan ya da kurmak istemeyen örgütlerle de görüşme yapabilirsiniz. Bu durumda soruları biraz değiştirmeniz gerekecektir.

İzmir Gençlik Meclisi Soruları:

- İzmir Gençlik Meclisinin yapısı nasıldır? Hangi çalışmaları yürütmektedir? Hangi gençlerler mecliste yer almaktadır?
- Belediye ile nasıl bir ilişki, organik bağ vardır? Belediyeden hangi birimle çalışıyorsunuz?
- Gençlik Meclisi İzmir’de yaşayan gençlerin ihtiyaçları ve sorunlarıyla ilgili nasıl çalışmalar yapıyor?
- Belediyenin gençlik staratwji planı hakkında görüşleri nedir?
- Gençlik Meclisi kararları etkilemede ne ölçüde etkili?
- Belediye ile ortak projeler yürütüyor musunuz? Kararlar nasıl alınıyor? Alınan kararlara nasıl bir etkiniz olabiliyor?
- Gençler ya da hedef kitleniz bu sürece nasıl katılıyor? (Sadece katılımcı mı, yürütücü mü?)
- Yerel yönetim ile ilişki kurmanın zorlayıcı yanları nelerdir?
- Yerel yönetim ile işbirliği kurmanın güçlendirici yanları nelerdir?

Gençlik Örgütleri Temsilcilerine Sorular

- Yerel yönetim ile ne zamandır çalışıyorsunuz?
- Bu iş birliği nasıl başladı? Bir proje özelinde mi, yoksa daha uzun süreli bir ortaklık mı?
- Belediyede hangi birimle çalışıyorsunuz?
- Bu iş birliğinde kurumunuz ve belediyenin görevleri ve sorumlulukları nelerdir? Bunları nasıl belirlediniz?
- Gençler ya da hedef kitleniz bu sürece nasıl katılıyor? (Sadece katılımcı mı, yürütücü mü?)
- Yerel yönetim ile ilişki kurmanın zorlayıcı yanları nelerdir?
- Yerel yönetim ile işbirliği kurmanın güçlendirici yanları nelerdi?
- Sizce yerel yönetim ve sivil toplum işbirliği nasıl olmalıdır?

- Bir STK olarak belediyeden hangi alanlarda daha fazla destek beklersiniz? Nasıl bir ilişki sizin çalışmalarınızı destekler?
- Gençlik alanında belediyeye bir tavsiyeniz olsa, ne olurdu?

Final Raporu

1. Gençlik Meclisiyle görüşmenizden sonra izlenimleriniz nelerdir?
2. Çalışmalarını kapsayıcı buldunuz mu?
3. Belediye ve gençler arasında kurulacak işbirliğinde gençlik meclisleri nasıl rol oynayabilir? İzmir Gençlik Meclisi ve belediye işbirliğini nasıl değerlendirirsiniz?
4. Bu konuda belediye çalışanlarına bir öneriniz olur mu?
5. Görüşme yaptığınız gençlik örgütünün yaşadığı en büyük güçlük neydi?
6. Gençlik örgütlerinin belediyelerle çalışma deneyimleri nelerdir?
7. Sizce bu işbirliklerinde gençler yerel yönetimden be yerel yönetim gençlerden neler bekliyor? Fark var mı? Varsa nasıl bir fark?

İzmir’de Yaşayan Bir Gencin Bir Aylık Yaşam Maliyeti Araştırması

Merhabalar;

Bütçe çalışmalarını sever misin? Evet ise doğru gruptasın. Şimdi biraz nicel veri toplayacağız.

Bu uygulamanın amacı belediyenin gençlere yönelik sosyal destek programlarının ve gençlik hizmetlerinin çeşitlendirilmesi için gençlerin aylık harcama kalemlerinin tespiti. Acaba belediye gençlerin ihtiyaçlarına yönelik doğru hizmetleri verebiliyor mu? Yoksa durum farklı mı? Gelin birlikte araştıralım.

Yol Haritamız:

1. Her belediye gibi İzBB de gençlere yönelik çeşitli sosyal destek programları ve hizmetler sunmaktadır. Bu destekler, eğitimden barınmaya, ulaşımdan kültürel etkinliklere yönelik olabilmektedir. Peki bunlar nedir? Yapılan destekler hangi gençlere yöneliktir? Bu ihtiyaçlar nasıl belirlenmiştir? Biraz araştırmaya ne dersiniz?
2. İzmir’de farklı ihtiyaçlara sahip farklı profilde gençler yaşamaktadır. Bu gençlerin aylık harcama miktarları ve harcama kalemleri de birbirinden farklı olacaktır. Bu çalışmada amacımız, İzmir’deki farklı ihtiyaçlara sahip gençlerin gün içinde dışarıda vakit geçirmek, ders çalışmak, sosyalleşmek veya spor, sanat etkinliklerine katılmak için ne kadar para harcamak zorunda kaldığına dair anket çalışması yapmak. Uygulamada İzmir’de yaşayan gençlere yönelik aylık harcama anketi hazırlayacaksınız. Bu anket verileriyle belediyenin uygulamadığı ama gençlerin ihtiyaç duyduğu konulara dair hizmet üretilmesi için belediyeye öneri sunabileceksiniz. Kısacası gençlere yönelik ücretsiz, erişilebilir hizmetlerin neler olabileceğine dair veriye dayalı savunuculuk da diyebiliriz.

İşte size örnek olabilecek anket soruları. Genişletmek sizin elinizde.

İzmir’de Genç Yaşam Maliyeti Anket Soruları

BÖLÜM 1/5 – Demografik Bilgiler

1. Doğum yılınız nedir?
2. Cinsiyetiniz nedir?
3. Şu anda ne ile meşgulsünüz? (Birincil meşguliyetiniz)
 - Öğrenciyim
 - Çalışıyorum
 - İş arıyorum
 - İş aramıyorum
4. Son mezun olduğunuz eğitim seviyesi nedir?
5. Hangi ilçede yaşıyorsunuz?
6. Nerede yaşıyorsunuz?
 - Aile evi
 - Yalnız yaşıyorum
 - Paylaşımlı ev
 - Özel yurt
 - KYK yurdu
 - Belediye yurdu

BÖLÜM 2/5 – Aylık Harcama Kalemleri

1. Bir aylık toplam harcamanız ne kadar?
 - 0 – 5000 TL
 - 5001 – 10.000 TL
 - 10.001 – 15.000 TL
 - 15.001 – 20.000 TL
 - 20.001 – 30.000 TL
 - 30.001 – 50.000 TL
 - 50.001 – 80.000 TL
 - 80.000 TL üzeri

2. Gelir kaynağınız nedir?

- Aile desteği
- Burs
- KYK kredisi
- Part-time çalışıyorum
- Çalışıyorum

Aşağıdaki sorular aylık harcama miktarlarınızı belirtmektedir:

3. Barınma masrafınız

- Harcamıyorum
- 0 – 2500 TL
- 2501 – 5000 TL
- 5001 – 10.000 TL
- 10.001 – 20.000 TL
- 20.001 – 40.000 TL
- 40.000 TL üzeri

4. Beslenme masrafınız

- 0 – 2500 TL
- 2501 – 5000 TL
- 5001 – 7500 TL
- 7501 – 10.000 TL
- 10.000 TL üzeri

5. Ulaşım masrafınız

- Harcamıyorum
- 0 – 500 TL
- 501 – 1000 TL
- 1001 – 1500 TL
- 1501 – 2000 TL
- 2001 – 3000 TL
- 3000 TL üzeri

6. Sağlık harcamalarınız

7. Spor harcamanız

8. Kişisel bakım harcamanız

9. Kültürel harcamalarınız

10. Eğitim/akademik harcamalarınız
11. Sosyalleşme ve eğlence harcamalarınız
12. Dijital abonelik (Netflix, Spotify, internet vb.) harcamalarınız
13. Diğer aylık harcamalarınız (varsa):
14. Karşılıamakta en güçlük çektiğiniz ilk üç harcama kalemi nedir?
(Çoklu seçim)
 - Barınma
 - Beslenme
 - Ulaşım
 - Sağlık
 - Spor
 - Kişisel bakım
 - Kültürel ihtiyaçlar
 - Eğitim ihtiyaçları
 - Sosyalleşme
 - Dijital abonelikler

BÖLÜM 3/5 – Serbest Zaman ve Mekanlar

1. Serbest vakitlerinde en çok nerelerde zaman geçiriyorsun?
 - Park
 - Sahil
 - Kütüphane
 - Gençlik merkezi
 - Alışveriş merkezi
 - Evim
 - Arkadaş evi
 - Kafe
 - Kampüs
 - Diğer: _____
2. Ücretsiz olarak vakit geçirebildiğin kamusal bir alan var mı?
 - Evet
 - Hayır
3. Varsa bu kamusal alanlar nerelerdir?
4. Bu mekanları tercih etme sebebin nedir?
5. Yoksa nedeni nedir? (Erişim sıkıntısı, hizmet yetersizliği vb.)

BÖLÜM 4/5 – Belediye ve Destek İhtiyaçları

1. Belediyenin gençlere yönelik hangi hizmetlerinden yararlanıyorsun? (Çoklu seçim)

- Kent lokantaları / çorba durağı
- Gençlik merkezleri
- Kurslar
- Kütüphane hizmetleri
- Kadın danışma merkezleri
- Kent market
- Spor okulları / spor kulüpleri
- Sosyal yardım
- Yurt
- Hiçbiri
- Diğer: _____

2. Belediyenin sağlayacağı hangi hizmetler senin için en faydalı olurdu? (Çoklu seçim)

- Barınma
- Gıda
- Ulaşım
- Sağlık
- Spor
- Kültürel etkinlik
- Çalışma alanı
- İnternet
- Psikolojik destek
- Kariyer planlama
- Kamusal alanlar (ücretsiz ortak alanlar)
- Diğer: _____

3. Belediyelerin gençlere yönelik hizmetlerini yeterli buluyor musun? Yetersiz buluyorsan hangi ücretsiz / uygun fiyatlı hizmetlerin yapılmasını önerirsin? (Açık uçlu)

Bu rapor, gençlerin kentte kendileri için sunulan hizmetleri inceleyerek sivil izleme yöntemini deneyimlediği; aynı zamanda hak temelli bir bakış açısıyla yerel yönetime dair algılarını dönüştürdüğü bir sürecin izlerini taşımaktadır. Proje boyunca gençler, sivil izlemenin yalnızca uzmanlara ait, uzak bir araç olmadığını; gündelik yaşamın içinde uygulanabilen, hak talep etmeyi ve birlikte hareket etmeyi mümkün kılan güçlü bir yöntem olduğunu keşfetmiştir. Bu süreç, gençlerin yalnızlık ve umutsuzluk duygularını aşarak dayanışma içinde hareket edebileceklerini fark etmelerine, yerel yönetim çalışanları ile diyalog kurarak kente dair söz söyleme cesareti kazanmalarına katkı sunmuştur. Gençlerin deneyimlerinden beslenen bu çalışma, sivil izlemenin gençler açısından dönüştürücü potansiyelini görünür kılmayı amaçlamaktadır.

“Gün geçtikçe umudumuzu daha çok yitiriyoruz. Bakış açılarımız tamamen daha tekdüze hale geliyor. Buna rağmen işte bir sürü belki yaşadığımız kendi hayatımızın içine ya da genel olarak yaşadığımız olumsuzluğa rağmen belki bir şey değişir diye adım atabilmek bile çok değerli geliyor bana. Burası umudumu gerçekten çok arttırdı ve çok iyi hissettirdi.”

Güz Dönemi Katılımcısı, Kadın, 30 yaş

dortmevsimdernegi

dortmevsimdernegi

<https://dortmevsimood.org>